Иречек за българите. Думите му стряскат и до днес

Константин Иречек е чешки историк, който отлично е познавал българите и българския начин на живот. Той е автор на „История на българите“ – първото цялостно научно изследване върху българската история.

Върху изследването на българската история Иречек работи до края на живота си, като не спира да изследва нашето минало.

През 1881-1882 г. Иречек е министър на народното просвещение, като заслугите му в организирането на българското учебно дело и опазването на старините ни са огромни. Така че Иречек наистина е обичал България и българите с цялото си сърце. И като истински приятел не ни е спестявал истината, дори и тя да горчи.

Вижте някои от цитатите му за българската народопсихология и преценете добре ли ни е опознал… Думите на Иречек са стряскащо актуални и до днес:

• България е с население 2 милиона души, което е разделено на три групи: бивши министри, настоящи министри и бъдещи министри.

• Българинът е трудолюбив и издръжлив човек, но обществените му отношения често са обременени от недоверие.

• Българите са много мили с чуждите и бързо ги приемат за свои. Бедата обаче е там, че те много лошо се отнасят към своите си.

• За мен най-лошото в България, е чудесното наслаждение, което имат тук хората да се преследват един друг и да развалят един другиму работата.

• Българинът е по природа трудолюбив, пестелив и привързан към земята си. Той живее просто, работи много и търпи лишения, но рядко се отказва от това, което смята за свое.

• …Ние, можещите, водени от незнаещите, вършим невъзможното за благото на неблагодарните. И сме направили толкова много, с толкова малко, за толкова кратко време, че сме се квалифицирали да правим всичко от нищо.

• Българите са много неопитни и самонадеяни; със своите детински неразбранщини бъркат развитието и бъдащността на Отечеството си. Всеки иска да стане министър. Във време, гдето всички трябва да се заловят за усърдна работа, за да уредят и възвисят Отечеството си, занимават се с дребни лични препирни. Свидетелство за това са тукашните вестници, които в Европа са съвършенно без пример по своят си див език и стил. Няма възторг, няма самоотвержен патриотизъм, няма горещата любов за истината и за доброто, няма съгласие (рядко можеш да намериш тука няколко души приятели: единът мрази другия и няма по между им съгласие…